

1

DE KOMST VAN DE STORM

Het ging als volgt. Op de avond dat aan de ergste hittegolf in de geschiedenis van noordelijk New England abrupt een einde kwam – de avond van 19 juli – werd de hele regio West-Maine geteisterd door de hevigste onweren die ik ooit heb gezien.

We woonden aan het Long Lake, en vlak voor het donker werd, zagen we het eerste onweer over het water naar ons toe komen. Het uur ervoor was het volkomen windstil geweest. De Amerikaanse vlag hing slap tegen de vlaggenmast die mijn vader in 1936 op ons botenhuis had opgericht. Zonder de flauwste rimpeling. De hitte was als een vast voorwerp en leek zo diep als dof donker water in een steengroeve. Die middag waren we met z'n drieën gaan zwemmen, maar het water gaf geen verkoeling, tenzij je ver van de oever in diep water zwom. Maar dat wilden Steffy en ik niet, omdat Billy dat niet kon. Billy is vijf.

Om halfzes aten we een koud avondmaal, lusteloos happend van de broodjes ham en de aardappelsalade, op het terras dat over het meer uitkijkt. Niemand leek trek in iets te hebben, behalve in Pepsi, die in een metalen emmer met ijsklontjes stond.

Na het eten ging Billy naar achteren om op zijn houten klimrek te spelen. Steff en ik bleven zitten, zonder veel te praten. We zaten te roken, en keken uit over de doffe vlakke spiegel van het meer op Harrison aan de overkant. Een paar motorboten bromden heen en weer. Het naaldbos aan de overkant zag er stoffig en verslagen uit. In het westen doemden grote paarse donderkoppen op, massaal oprukkend als een leger. Binnenin flitste de bliksem. Naast ons liet de radio van Brent Norton, die afgestemd stond op de klassiekemuziekzender die vanaf de top van Mount Washington uitzendt, elke keer wanneer er een bliksemflits te zien was een

luid gekraak horen. Norton, een advocaat uit New Jersey, had een zomerhuisje aan Long Lake, zonder kachel of isolatie. Twee jaar geleden hadden wij een geschil over de erfafscheiding gehad dat uiteindelijk voor de rechter was gekomen. Ik had de zaak gewonnen. Norton beweerde dat dat was omdat hij van buiten de stad kwam. Het klikte niet zo tussen ons.

Steff zuchtte en trok de zoom van haar topje heen en weer voor wat koelte. Ik betwijfel of ze er veel van afkoelde, maar het uitzicht knapte er aanzienlijk van op. 'Ik wil je niet bang maken,' zei ik, 'maar ik denk dat er een flink onweer komt opzetten.'

Ze keek me sceptisch aan. 'Gisteravond en de avond daarvoor waren er ook donderkoppen, David. Die zijn gewoon weer opgelost.'

'Dat gaat vanavond niet gebeuren.'

'Nee?'

'Als het heel erg wordt, gaan we naar beneden.'

'Hoe erg wordt het dan, denk je?'

Mijn vader had als eerste aan deze kant van het meer een permanent bewoonbaar huis gebouwd. Als jongen zette hij met zijn broers een zomerhuisje neer op de plaats waar het huis nu stond, en in 1938 werd het door een zomerstorm omvergeblazen, met stenen muren en al. Alleen het botenhuis ontsprong toen de dans. Een jaar later begon hij aan het grote huis. De bomen veroorzaken schade als het hard waait. Ze worden oud, en de wind werpt ze om. De natuur heeft zo haar eigen manier om van tijd tot tijd grote schoonmaak te houden.

'Dat weet ik eigenlijk niet,' zei ik, naar waarheid. Ik had alleen verhalen gehoord over de grote storm van '38. 'Maar de wind kan als een sneltrein van over het meer komen.'

Wat later kwam Billy terug, zich erover beklagend dat het klimmen niet leuk was omdat hij 'helemaal zweterig' was. Ik woelde door zijn haar en gaf hem maar weer een Pepsi. Meer werk voor de tandarts.

De donderkoppen kwamen dichterbij en verdrongen het blauw. Er was nu geen twijfel meer mogelijk dat er onweer aankwam.

Norton had zijn radio uitgedraaid. Billy zat tussen zijn moeder en mij gefascineerd naar de lucht te kijken. De donder dreunde, rolde langzaam over het meer en dan echoënd weer terug. De wolken woelden en wentelden, nu eens zwart, dan weer paars, dan doordard, dan weer zwart. Geleidelijk verspreidden ze zich over het meer, en ik kon er een scherm van regen uit zien neerdalen. Het was nog steeds in de verte. Terwijl wij keken, regende het waarschijnlijk boven Bolster's Mills, of misschien zelfs boven Norway.

De lucht begon te bewegen, eerst in vlagen; hij hief de vlag op en liet hem dan weer vallen. De luchtstroom werd koeler en krachtiger; hij koelde eerst het zweet op ons lichaam af en leek het toen te.

Op dat moment zag ik de zilveren sluier over het meer komen aanrollen. Hij wiste Harrison in luttele seconden uit en kwam toen recht op ons af. De motorboten hadden het toneel verlaten.

Billy stond op uit zijn stoel, een verkleinde kopie van onze regisseursstoelen, compleet met zijn naam in drukletters op de rugleuning. 'Papa! Kijk!'

'Kom, we gaan naar binnen,' zei ik. Ik stond op en legde mijn arm om zijn schouders.

'Maar zie je dat? Papa, wat is dat?'

'Een waterhoos. Laten we naar binnen gaan.'

Steff wierp een snelle, geschrokken blik op mij en zei toen: 'Kom mee, Billy. Doe wat je vader zegt.'

We gingen naar binnen door de glazen schuifdeuren die in de woonkamer uitkomen. Ik liet de deur in zijn spoor dichtglijden en bleef staan om nog even naar buiten te kijken. De zilveren sluier was nu tot driekwart van het meer gevorderd. Hij had zich samengeballd tot een waanzinnig tollende bol tussen de laaghangende zwarte hemel en het wateroppervlak dat de kleur had aangenomen van lood met strepen blank chroom erin. Het meer had op griezelige wijze het aanzien gekregen van de oceaan, met hoge golven die kwamen aanrollen en schuim deden opspatten tegen de steigers en pieren. Midden op het meer knikten grote witte schuimkoppen op en neer. Kijken naar de waterhoos werkte

hypnotiserend. Hij was al bijna bij ons toen de bliksem zo fel flitste dat alles tot dertig seconden erna in negatief op mijn netvlies stond. De telefoon ging, als een alarm, en ik draaide me om en zag mijn vrouw en zoon vlak voor het grote raam staan dat naar het noordwesten toe een panoramisch uitzicht over het meer biedt. Ik kreeg een van die verschrikkelijke visioenen – die, geloof ik, uitsluitend zijn voorbehouden aan echtgenoten en vaders – van de spiegelruit die met een laag, hard hoestgeluid kapotgeblazen werd en scherven als glazen pijlen in de blote buik van mijn vrouw dreef, in het gezicht en de hals van mijn zoontje. De gruwelen van de Inquisitie zijn niets vergeleken met het lot dat je geest voor je dierbaren kan verbeelden.

Ik greep ze allebei beet en rukte ze weg. ‘Wat doen jullie hier nog? Maak dat je hier wegkomt!’

Van Steff kreeg ik een geschrokken blik. Billy keek me aan alsof hij half gewekt was uit een diepe droom. Ik leidde hem naar de keuken en drukte op de lichtsakelaar. De telefoon ging weer.

Toen kwam de wind. Het was alsof het huis plotseling opsteeg, als een Boeing 747. Er klonk een hoog, ademloos gefluit, dat zich soms tot een laag gebrul verdiepte voor het in glissando steeg tot een gierend gekrijs.

‘Ga naar beneden,’ zei ik tegen Steff, en nu moest ik schreeuwen om mezelf verstaanbaar te maken. Recht boven het huis rommelde de donder – alsof er twee gigantische planken op elkaar sloegen – en Billy kromp ineen tegen mijn been.

‘Kom jij ook!’ gilde Steff terug.

Ik knikte en maakte gebaren van ‘ga nu maar’. Ik moest Billy van mijn been losmaken. ‘Met je moeder mee. Ik ga wat kaarsen halen voor het geval het licht uitvalt.’

Hij ging met haar mee, en ik begon de kasten te doorzoeken. Kaarsen zijn rare dingen, weet je. Je legt ze elk voorjaar klaar omdat je weet dat bij een zomerstorm de elektriciteit kan uitvallen. En wanneer het dan zover is, verstoppen ze zich.

Ik graaide in de vierde kast, tastte achter de vijftien gram wiet die Steff en ik vier jaar geleden hadden gekocht en waarvan we

nog steeds niet veel hadden gerookt, achter Billy's opwindgebit dat kon klappertanden, uit de Auburn Novelty Shop, achter de glijdende stapel foto's die Steff altijd weer vergat in ons album te plakken. Ik keek onder een catalogus van Sears en achter een kitscherig poppetje uit Taiwan dat ik op de fancy fair in Fryeburg had gewonnen door met tennisballen houten kegels om te gooien.

Ik vond de kaarsen achter de pop met glazen dodemansogen. Ze zaten nog in de verpakking. Terwijl mijn hand zich eromheen sloot, ging het licht uit en was de enige elektriciteit nog dat gedoe in de lucht. De eetkamer werd verlicht in een reeks wit-paarse flitsen. Beneden hoorde ik gehuil van Billy en het zachte gemompel van Steff, die hem troostte.

Ik moest nog één keer naar het onweer kijken. De waterhoos was voorbijgetrokken of uit elkaar gevallen toen hij de oever bereikte, maar ik kon nog steeds geen twintig meter over het meer zien. Het water was in beroering. Ik zag iemands steiger – misschien die van Jasser – met grote snelheid langsdrijven, met de palen van de fundering afwisselend naar de hemel gekeerd en begraven in het kolkende water.

Ik ging naar beneden. Billy rende op me af en klemde zich aan mijn benen vast. Ik tilde hem op en drukte hem even tegen me aan. Daarna stak ik de kaarsen aan. We zaten in de logeerkamer aan het eind van de gang achter mijn kleine atelier, keken naar elkaars gezicht in de flakkerende gele gloed en luisterden naar de storm, die bulderend ons huis ramde. Ongeveer twintig minuten later hoorden we een krakende, scheurende klap toen een van de grote sparren dichtbij tegen de grond sloeg. Toen werd het stil.

'Is het voorbij?' vroeg Steff.

'Misschien,' zei ik. 'Misschien ook maar voor even.'

We gingen naar boven, elk met een kaars in de hand, als monniken die naar de vespers gaan. Billy droeg de zijne trots en voorzichtig. Een kaars dragen, het vuur dragen, was iets heel gewichtigs voor hem. Het hielp hem te vergeten dat hij bang was.

Het was te donker om te zien hoeveel schade er rondom het huis was aangericht. Voor Billy was het allang bedtijd geweest,

maar geen van ons beiden zei iets over hem in bed stoppen. We gingen in de woonkamer zitten, luisterden naar de wind en keken naar de bliksem.

Ongeveer een uur later begon het opnieuw hard te waaien. Drie weken lang was het meer dan dertig graden geweest; op zes van die eenentwintig dagen had het weerstation van de luchthaven in Portland zelfs temperaturen van meer dan vijfendertig graden gemeld. Vreemd weer. Door de strenge winter en het vreemd late voorjaar waren sommige mensen begonnen oude koeien uit de sloot te halen, alsof dat allemaal de nawerking op lange termijn was van de atoombomproeven uit de jaren vijftig. Dat, en natuurlijk ook het einde van de wereld: de oudste koe van allemaal.

De tweede storm was niet zo zwaar, maar we hoorden verschillende bomen vallen, die door de eerste aanval verzwakt waren. Toen de wind begon af te nemen, kwam er één met een zware bons op het dak terecht. Het klonk als een vuist op het deksel van een doodkist. Billy sprong geschrokken overeind en keek angstig naar boven. 'Ons dak houdt het wel hoor, kerel,' zei ik. Billy lachte zenuwachtig.

Omstreeks tien uur kwam de laatste bui. Een heel krachtige. De wind huilde bijna even hard als de eerste keer, en het was alsof de bliksem aan alle kanten om ons heen flitste. Er vielen nog meer bomen om en er klonk een krakende klap uit de richting van het water, die Steff een gedempte kreet ontlokte. Billy was op haar schoot in slaap gevallen.

'David, wat was dat?'

'Ik denk dat dat het botenhuis was.'

'O. O, jezus.'

'Steffy, ik vind dat we weer naar beneden moeten gaan.' Ik nam Billy in mijn armen en stond op. Steffs ogen waren groot en keken angstig.

'David, loopt dit wel goed af?'

'Ja.'

'Echt?'

'Ja.'

We gingen naar beneden. Tien minuten later, toen de laatste bui zijn hoogtepunt bereikte, kwam er een versplinterende klap van boven – de grote ruit. Dus misschien was dat visioen van eerder die avond niet eens zo krankzinnig geweest. Steff, die wat zat te dommelen, werd met een gillette wakker, en Billy woelde onrustig in het loogerbed.

‘Het zal inregenen,’ zei ze. ‘Dan is het meubilair verpest.’

‘Dat moet dan maar. We zijn ervoor verzekerd.’

‘Dat maakt het niet beter,’ zei ze op bestraffende, ontstelde toon. ‘De commode van je moeder... onze nieuwe bank... de kleurentelevisie...’

‘Sst,’ zei ik. ‘Ga nou maar slapen.’

‘Ik kan niet slapen,’ zei ze, maar vijf minuten later sliep ze toch. Ik bleef nog een halfuur wakker met één brandende kaars als gezelschap en luisterde naar de donder buiten. Ik had het idee dat heel wat van de mensen die aan het meer woonden, de volgende morgen hun verzekeringsagent zouden bellen, dat er heel wat kettingzagen zouden weerklinken van eigenaren van zomerhuisjes die op het dak gevallen en door de ramen binnengekomen takken en bomen in stukken moesten zagen, en dat er in deze buurt heel wat oranje dienstwagens van de CMP zouden rondrijden.

De storm begon af te nemen en niets wees erop dat er nog een bui op komst was. Ik liet Steff en Billy op het bed achter, ging weer naar boven en keek in de woonkamer. De glazen schuifdeur had het gehouden. Maar waar de grote ruit had gezeten, zat nu een door glasscherven omlijst gat, gevuld met berkenblad. Het was de top van de oude boom die zo lang als ik me kon herinneren naast de inrit van de kelder had gestaan. Terwijl ik naar de kruin van die boom stond te kijken, die nu in onze woonkamer op visite was, begreep ik een beetje wat Steff had bedoeld toen ze zei dat het feit dat we verzekerd waren, het niet beter maakte. Ik had van die boom gehouden. Het was een oude rot die vele winters had overleefd, de enige boom aan de meerkant van het huis die aan mijn eigen kettingzaag was ontkomen. Grote stukken glas op het kleed weerspiegelden mijn kaarsvlam vele malen. Ik nam me voor

Steff en Billy de volgende ochtend meteen te waarschuwen. Ze moesten hier pantoffels aan. Ze liepen allebei 's ochtends graag op blote voeten.

Ik ging weer naar beneden. We sliepen met z'n drieën bij elkaar in het logeerbed, Billy tussen Steff en mij in. Ik droomde die nacht dat ik God zag die aan de overkant van het meer over Harrison heen liep, God, zo reusachtig dat Hij boven het middel verloren ging in een felblauwe hemel. In de droom kon ik het krakend knallen en versplinteren van bomen horen terwijl God het bos met Zijn voeten vertrapte. Hij liep om het meer heen, langs de kant van Bridgton kwam Hij naar ons toe, en alle huizen, huisjes en zomerhuisjes ontbrandden in een paars-wit vuur, als de bliksem, en al gauw was alles gehuld in rook. De rook hulde alles in mist.